

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Alexandr Manciuc

(art. 264 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-974/2023
Nr. PIGD 1-20110262-01-Ira-22052023)*

Recursuri depuse până la 01 septembrie 2023; Despăgubirea pentru dauna morală de 50.000 de lei pentru cauzarea vătămarilor medii în accident rutier corespunde jurisprudenței CSJ; Condițiile reparării prejudiciului biologic; Calcularea eronată a termenului de tragere la răspundere penală nu este suficient pentru admiterea recursului, deoarece admiterea recursului nu ar produce efecte practice, iar problema juridică invocată nu mai este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței.

21 mai 2026

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Arina Ialanji

Instanța de apel: Iurie Iordan, Elena Cojocari, Silvia Cekan,

Oxana Robu, Igor Mânăscuță, Marcel Juganari

Instanța de recurs: Vladimir Timofti, Ghenadie Plămădeală, Nadejda Toma,

Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Alexandr Manciu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Alexandru Negru,

Leonid Chirtoacă, *judecători,*

constată următoarele:

PARTEA INTRODUCATIVĂ

1. Alexandr Manciu s-a născut în anul 1988 în mun. Chișinău. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal (încălcarea regulilor de securitate a circulației, care a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și sănătății).

2. Alexandr Manciu a fost apărât de avocatul Marina Frecauțean.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Alexandr Manciu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la amendă în mărime de 450 de unități convenționale. Prima instanță a soluționat și chestiunile cu privire la acțiunile civile, cheltuielile de judecată și corpurile delictelor. Instanța de apel a respins apelurile și a menținut sentința. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2022 au fost admise recursurile declarate, casată decizia Curții de Apel Chișinău și dispusă rejudecarea cauzei.

4. Rejudecând cauza, la 08 decembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a admis apelurile declarate de procuror, inculpat și partea vătămată Ala Codreanu, a casat parțial sentința în latura penală și civilă, și a pronunțat o nouă hotărâre. Alexandr Manciu a fost liberat de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție. Instanța a dispus încasarea de la Alexandr Manciu în beneficiul părții civile Ala Codreanu a sumei de 50.000 de lei cu titlul de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată în mărime de 6.000 de lei. În rest, sentința a fost menținută.

5. La 16 februarie 2023, procurorul Radu Sâli a depus recurs în care solicită casarea totală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

6. La 22 februarie 2023, avocatul Oleg Gorobica și partea vătămată Ala Codreanu au depus recurs în care solicită casarea parțială a deciziei, în latura civilă, și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

7. La 23 februarie 2023, avocatul Marina Frecauțan, în interesele inculpatului, a depus recurs în care solicită casarea deciziei în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia acțiunile civile să fie admise în

principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor materiale să se pronunțe instanța civilă, iar cuantumul prejudiciul moral să fie micșorat.

8. Urmărirea penală a fost pornită la 28 aprilie 2020 și s-a terminat la 25 august 2020. Prima instanță a examinat cauza în perioada 09 septembrie - 16 noiembrie 2020. Instanța de apel a examinat cauza în perioadele: 09 decembrie 2020 - 14 iulie 2021, și 11 mai - 18 decembrie 2022. Curtea Supremă de Justiție a examinat cauza în perioada 19 noiembrie 2021 - 15 martie 2022. La 22 iunie 2023, dosarul a ajuns din nou la Curtea Supremă de Justiție.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

9. Alexandr Manciu a fost învinuit că la 12 martie 2020, în jurul orei 07:50, în mun. Chișinău, în timp ce conducea automobilul de model „Renault” pe str. Burebista, a procedat la debarcarea unui pasager pe prima bandă de circulație. Ulterior, la repunerea în mișcare, acesta a efectuat manevra de întoarcere fără a se asigura corespunzător și fără a acorda prioritate vehiculelor care circulau regulamentar pe banda alăturată. Această manevră a generat coliziunea cu automobilul de model „Volkswagen”, condus de Vadim Cojocar. În urma impactului, autoturismul „Volkswagen” a fost proiectat pe partea stângă a carosabilului, unde a accidentat pietonul Ala Codreanu, ulterior tamponând și un autoturism de model „Honda”, care staționa pe acostament. Conform raportului de expertiză judiciară, victima Ala Codreanu a suferit un traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comotie cerebrală, fractura claviculei stângi, fractura vertebrei sacrale S5 pe partea stângă, plagă contuză în regiunea frontală dreaptă, excoriații multiple la nivelul feței și hematom subcutanat în regiunea iliacă stângă. Aceste leziuni au condiționat o dereglare de lungă durată a sănătății, fiind calificate drept vătămare medie a integrității corporale. Acțiunile lui Alexandr Manciu a fost încadrate în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

b. Procedura în prima instanță

10. În prima instanță, în baza cererii inculpatului înaintată în ședința din 20 octombrie 2020, cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d.177, vol. I).

11. Partea vătămată Ala Codreanu a solicitat încasarea de la inculpat a următoarelor sume (f.d. 180-185, vol. I): prejudiciu material- 67.425,28 de lei; prejudiciu moral - 100.000 de lei; prejudiciu biologic - 50.000 de lei (pentru diminuarea integrității fizice și a calității vieții).

12. Partea vătămată Tatiana Rotari a înaintat acțiunea civilă, prin care a solicitat încasarea sumei de 463,51 de lei cu titlul de prejudiciu material și prejudiciul moral în mărime de 20.000 de lei. În ședința de judecată din 28

octombrie 2020, Tatiana Rotari a majorat pretențiile civile, solicitând suplimentar 1.241,42 de cu titlu de prejudiciu material (în total 1.704,93 de lei).

13. Prin [sentința](#) Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 16 noiembrie 2020, Alexandr Manciu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la amendă în mărime de 450 de unități convenționale. Instanța a admis în parte pretențiile civile, dispunând obligarea condamnatului la repararea prejudiciilor cauzate celor două victime, după cum urmează: în privința părții vătămate Ala Codreanu - încasarea sumei de 11.526,03 de lei drept prejudiciu material și 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, la care s-au adăugat 1.000 de lei pentru cheltuieli de asistență juridică; în privința părții vătămate Tatiana Rotari - 1.704,93 de lei pentru prejudiciul material și a sumei de 5.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Restul pretențiilor au fost respinse ca nefondate, instanța reținând totodată în sarcina condamnatului obligația de a achita 320 de lei pentru costurile expertizei judiciare efectuate.

14. Instanța a admis parțial acțiunea civilă formulată de partea vătămată Ala Codreanu, dispunând încasarea sumei de 11.526,03 lei cu titlu de prejudiciu material, quantum probat prin bonurile fiscale depuse la dosar. Referitor la venitul ratat (55.899,25 de lei), instanța a constatat că victima a beneficiat de concediu medical plătit și de indemnizațiile aferente, iar obligarea inculpatului la plata acestor sume ar fi constituit o dublă compensare, care este contrară principiilor reparării prejudiciului. Cu referire la prejudiciul biologic, pretenția a nu fost motivată, deoarece nu a fost probată prin probelor medicale pierderea sau diminuarea permanentă a funcțiilor ori capacităților organismului. Cu referire la prejudiciul moral, deși s-a solicitat suma de 100.000 de lei, instanța a evaluat suferințele psihice, stresul și frustrarea cauzate de traumatism, tratament și perioada de recuperare (agravată de restricțiile pandemice) la 25.000 de lei.

15. Referitor la pretențiile Tatiane Rotari, instanța a admis parțial acțiunea civilă, dispunând încasarea sumei de 1.704,93 de lei pentru cheltuieli medicale și de deplasare probate documentar, însă a respins solicitarea de 990 de lei pentru reparații auto din cauza carențelor probatorii și a faptului că partea vătămată a optat deja pentru compensarea acestora prin intermediul asigurătorului. Pentru prejudiciul moral derivat din accidentul rutier instanța a acordat 5.000 de lei, apreciind că ea reprezintă o satisfacție corespunzătoare circumstanțelor cauzei.

16. Instanța a respins ca nefondată solicitarea apărării de a admite acțiunile civile în principiu, reținând că inculpatul a beneficiat de posibilitatea deplină de a administra probe în combaterea pretențiilor formulate. Instanța a subliniat existența unui probatoriu suficient la dosar care a permis soluționarea concomitentă a ambelor laturi ale cauzei, evitându-se astfel o victimizare secundară prin prelungirea nejustificată a procedurilor judiciare.

c. Cererile de apel

17. La 25 noiembrie 2020, inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței în latura civilă. El a invocat o eroare procedurală gravă constând în nesolicitarea participării companiei „Grawe Carat Asigurări” S.A. în proces. El a subliniat că, la data accidentului, el deținea o poliță de asigurare RCA valabilă. Potrivit legislației în vigoare, prezența asigurătorului în cauză este obligatorie pentru garantarea dreptului la apărare și pentru stabilirea corectă a subiectului care urmează să suporte despăgubirile. El a solicitat ca instanța de apel să dispună admiterea acțiunilor civile în principiu în ceea ce privește prejudiciul material și cheltuielile judiciare. El a argumentat că sumele încasate nu sunt susținute de acte justificative certe care să confirme efectuarea reală a cheltuielilor. Inculpatul a contestat și sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral, și a solicitat reducerea acestora după cum urmează: pentru Ala Codreanu - de la 25.000 de lei la 5.000 de lei, iar pentru Tatiana Rotari - de la 5.000 de lei la 1.000 de lei. El a invocat că instanța de fond nu a ținut cont de caracterul neintenționat al faptei, gradul real al suferințelor îndurate de părțile vătămate și situația socio-economică și posibilitățile materiale reduse ale inculpatului.

18. La 30 noiembrie 2020, procurorul Oleg Gonța a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței în latura penală și civilă. Procurorul a susținut că amenda de 450 unități convenționale este disproporționată în raport cu gravitatea infracțiunii, solicitând în schimb aplicarea pedepsei doi ani de închisoare și suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de doi ani, precum și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de doi ani. El a invocat că infracțiunea a fost comisă în circumstanțe generatoare de pericol social ridicat, iar simpla amendă nu asigură atingerea scopului pedepsei. Absența pedepsei complementare a fost calificată drept o eroare de individualizare, privarea de dreptul de a conduce fiind necesară pentru prevenirea unor noi încălcări ale regulilor de circulație. Acuzarea a solicitat admiterea integrală a sumelor cerute de Ala Codreanu și Tatiana Rotari, considerând că prejudiciile (materiale, morale și biologice) au fost pe deplin demonstrate. El a solicitat menținerea încasării sumei de 320 de lei de la inculpat, reprezentând costurile suportate de stat pentru efectuarea expertizelor.

19. La 30 noiembrie 2020, partea vătămată Ala Codreanu a declarat apel. Ea a solicitat stabilirea pedepsei de doi ani închisoare și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de doi ani. Ea a mai solicitat să fie dispusă încasarea din contul inculpatului Alexandr Manciu a următoarelor sume: 67.425,28 de lei cu titlu de prejudiciu material, 100.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral; 50.000 de lei cu titlu de prejudiciu biologic; încasarea tuturor cheltuielilor de judecată, în suma de 6.000 de lei pentru prima instanță și de 5.000 de lei în instanța de apel, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

d. Prima procedură de apel și dispunerea rejudecării

20. La 14 iulie 2021, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelurile ca fiind nefondate. Instanța a conchis că prima instanță a respectat exigențele legale, aplicând o pedeapsă proporțională gravității faptei și a soluționat în mod echitabil latura civilă a cauzei. Decizia motivată a fost pronunțată la 15 septembrie 2021.

21. La 15 octombrie 2021, procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, a declarat recurs în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea individualizării pedepsei, precum și în partea soluționării acțiunii civile, și remiterea cauzei la rejudicare. Procurorul a invocat că decizia instanței de apel este motivată insuficient, întrucât nu conține temeiurile de fapt și de drept ale soluției, nu răspunde argumentelor esențiale din apel, iar motivarea este contradictorie cu dispozitivul. Instanța de apel a individualizat pedeapsa cu încălcarea legii, aplicând inculpatului o amendă sub minimul legal (sub 500 de unități convenționale), contrar art. 64 alin.(3) Cod penal, și a interpretat eronat regimul pedepsei complementare a privării de dreptul de a conduce, care, potrivit normelor aplicabile la data faptei și practicii judiciare, avea caracter obligatoriu atât în cazul închisorii, cât și al amenzii.

22. La 15 octombrie 2021, avocatul Oleg Gorobica, în interesele părții vătămate Ala Codreanu, a depus recurs în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudicare în instanța de apel. Avocatul a indicat că decizia instanței de apel este nemotivată, întrucât nu a examinat argumentele esențiale ale părții vătămate și ale procurorului. Aplicarea unei pedepse neprivative de libertate de către instanță nu asigură realizarea scopului pedepsei penale. Inculpatul nu a reparat prejudiciile materiale și morale cauzate, iar declarațiile sale din ședința de judecată nu corespund realității. Apărătorul a contestat cuantumul redus al despăgubirii morale, solicitând majorarea acesteia la 100.000 de lei, încasarea sumei de 6.000 de lei drept cheltuieli de asistență juridică, precum și încasarea prejudiciului biologic în mărime de 50.000 de lei.

23. La 15 martie 2022, [Curtea Supremă de Justiție](#) a admis recursurile, a casat decizia și a remis cauza la rejudicare în aceeași instanță de apel. Instanța a constatat că instanța de apel a menținut eroarea primei instanțe privind individualizarea pedepsei aplicate inculpatului Alexandr Manciu, care a fost condamnat la amendă sub limita minimă prevăzută de art. 64 alin. (3) Cod penal, fără a aprecia corespunzător argumentul procurorului privind aplicarea eronată a legii penale. Instanța de apel nu a motivat nici respingerea cererii părții vătămate Ala Codreanu privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică și cuantumul prejudiciului moral, fără a ține cont de suferințele fizice și psihice reale ale victimei suportate în urma accidentului rutier.

e. A doua procedură de apel

24. Rejudecând cauza, la 08 decembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis din alte motive, inclusiv din oficiu, apelurile declarate și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit căreia procesul penal în privința lui Alexandr Manciu a fost încetat deoarece a expirat termenul de tragere la răspundere penală. Ea a dispus încasarea din contul lui Alexandr Manciu în beneficiul părții vătămate cheltuielile de judecată de 6.000 de lei și a prejudiciul moral de 50.000 de lei. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute. Decizia integrală a fost pronunțată public la 24 ianuarie 2023.

25. Instanța de apel a reținut că fapta comisă de Alexandr Manciu, prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, constituie infracțiune ușoară. Având în vedere expirarea termenului de prescripție de doi ani prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, procesul penal în privința acestuia a fost încetat, cu liberarea de pedeapsa penală. În latura civilă, instanța a respins ca nefondată solicitarea inculpatului privind admiterea în principiu a acțiunilor civile, constatând că acesta a avut posibilitatea să prezinte probe și a beneficiat de toate garanțiile procesuale, fiind asistat de apărător. Instanța de apel a considerat nefondate și argumentele inculpatului privind obligativitatea atragerii în proces a asiguratorului „Grawe Carat Asigurări” S.A., ca parte civilmente responsabilă, întrucât despăgubirile nu sunt acoperite de asigurator conform legii, responsabilitatea rămânând în sarcina inculpatului. Instanța de apel a decis mărirea cuantumului prejudiciului moral și a stabilit suma de 50.000 de lei și încasarea onorariului pentru asistență juridică în sumă de 6.000 de lei. În rest, cererea părții vătămate Ala Codreanu privind venitul ratat suportat și prejudiciul biologic, a fost respinsă ca fiind ca neîntemeiată, deoarece partea vătămată a beneficiat deja de plăți din partea statului privind incapacitatea de muncă pe perioada reabilitării.

f. Cererile de recurs

26. La 16 februarie 2023, procurorul Radu Sâli a declarat recurs în temeiul art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală. El a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare, deoarece instanța de apel a admis erori care nu pot fi corectate în recurs. Procurorul a susținut că instanța de apel a aplicat incorect art. 60 Cod penal, atunci când a reținut intervenirea prescripției. Instanța urma să emită o hotărâre de condamnare și liberare de pedeapsă.

27. La 22 februarie 2023, partea vătămată și civilă Ala Codreanu și avocatul său Oleg Gorobica a declarat recurs, fără a indica vreun temei prevăzut de art. 427 alin (1) Cod de procedură penală. Ei critică în special soluția adoptată în latura civilă, invocând că a fost evaluată superficial gravitatea consecințelor accidentului și intensitatea suferințelor fizice și psihice confirmate medico-legal. La fel, instanța a respins nejustificat încasarea sumei ce constituie venitul ratat și a prejudiciului biologic. Instanța nu a luat în considerare că inculpatul nu a

manifestat un comportament ce ar dovedi că el se căiește de cele comise. El a recuperat prejudiciile cauzate abia după adoptarea deciziei instanței de apel.

28. La 23 februarie 2023, avocatul Mariana Frecauțan, în interesele inculpatului, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia acțiunile civile depuse de Tatiana Rotari și Ala Codreanu cu privire la încasarea prejudiciului material să fie admise în principiu. Apărătorul a susținut că instanța de apel nu s-a pronunțat integral asupra motivelor invocate în apel și nu a expus temeiurile de fapt și de drept care au fundamentat soluția adoptată. În esență, criticile recurentului vizează modul de soluționare a laturii civile, susținând că pretențiile privind prejudiciul material și cheltuielile judiciare au fost admise fără atragerea asigurătorului RCA în calitate de parte civilmente responsabilă. Conform Legii nr. 414/2006 și art. 74 Cod de procedură penală, instanța de fond avea obligația a atrage în proces compania de asigurări. Recurentul susține că unele sume acordate cu titlu de prejudiciu material și cheltuieli nu au fost dovedite prin probe pertinente și concludente, întrucât bonurile anexate nu sunt însoțite de prescripții medicale și nu confirmă legătura acestora cu tratamentul, iar în privința cheltuielilor pentru asistență juridică, în sumă de 6.000 de lei, nu a fost prezentată dovada achitării efective de către Ala Codreanu. Recurentul a mai susținut că despăgubirile morale acordate în cuantum de 50.000 de lei în beneficiul Alei Codreanu și 5.000 de lei în beneficiul Tatiane Rotari sunt excesive, fiind acordate fără o evaluare concretă a circumstanțelor relevante ale cauzei, precum gravitatea urmărilor, recunoașterea vinovăției și situația materială a inculpatului.

29. La 22 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 20 noiembrie 2023, avocatul Marina Frecauțan, în numele inculpatului, a depus referință asupra recursurilor declarate de procuror și avocatul Oleg Gorobica, prin care a pledat pentru inadmisibilitatea acestora, pe motiv că sunt neîntemeiate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Articolul 2033 Cod civil prevede următoarele:

„**Articolul 2033.** Repararea prejudiciului biologic cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății

(1) În cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății, pe lângă repararea prejudiciului patrimonial și celui moral, se va plăti o despăgubire separată pentru însăși vătămare (prejudiciul biologic).

(2) Vătămarea sănătății cuprinde și vătămarea sănătății mintale doar dacă ea se manifestă printr-o maladie sau o stare care necesită asistență ori un serviciu medical.”

31. Articolul 2037 Cod Civil prevede următoarele:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

32. La momentul săvârșirii faptei partea relevantă a Codului penal era următoarea:

„Articolul 264: Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport:

(1) Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății

se pedepsește cu amendă în mărime de 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de pînă la trei ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la doi ani.”

33. Partea relevantă a Legii nr. 106 din 21 aprilie 2022, este următoarea:

„**Articolul 29.** Plata despăgubirilor de asigurare

(6) Despăgubirea de asigurare se plătește asiguraților, total sau parțial, dacă acestea probează că au despăgubit persoanele păgubite în conformitate cu prevederile prezentei legi și că despăgubirea de asigurare nu urmează a fi recuperată conform art.30.”

34. Cererea de recurs a fost depusă pînă la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus

neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 24 ianuarie 2023. Recursurile au fost declarate în mai puțin de 30 de zile din data pronunțării deciziei integrale, adică au fost depuse în termen.

36. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

a. Recursul părții civile și a avocatului Oleg Gorobica

37. Recurentul nu a indicat expres vreun temei de recurs dintre cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Totuși, din conținutul recursului rezultă că criticile formulate vizează modul de soluționare a acțiunii civile de către instanța de apel. Este invocată motivarea insuficientă a soluției sub aspectul cuantumului prejudiciului moral, precum și al respingerii pretențiilor privind prejudiciul biologic și venitul ratat. Având în vedere motivele invocate, recursul va fi examinat prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Acest temei de recurs a fost interpretat în numeroase cauze (a se vedea hotărârile nr. [1ra-1081/2023](#), [1ra-1309/2023](#)) și se referă la motivarea deciziei instanței de apel.

38. Instanța reiterează că simplul fapt al dezacordului cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ar trebui interpretat ca o obligație a instanței de apel să combată toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. Acest temei nu poate fi interpretat ca o obligație a instanței de a combate argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 din CEDO (a se vedea hotărârile CtEDO [Moreira Ferreira v. Portugalia \(nr. 2\)](#), 2017, § 84; [IMH Suceava S.R.L. v. România](#), 2013, § 40). Instanța de apel poate, printr-o declarație generală, să respingă argumentul invocat în apel, subscriind motivării convingătoare a primei instanțe, pentru respingerea argumentului respectiv (a se vedea hotărârile CtEDO [Garcia Ruiz v. Spania](#), 1999, § 26; [Stepanyan v. Armenia](#), 2009, § 35).

39. În ceea ce privește cuantumul prejudiciului moral, problema nu constă în existența prejudiciului, ci întinderea acestuia. Conform art. 2037 Cod civil,

instanța de judecată stabilește quantumul prejudiciul moral în funcție de natura și gravitatea acestuia, de gradul de vinovăție al autorului, dacă aceasta este o condiție pentru răspundere, și de cât de mult poate această despăgubire să aducă satisfacție echitabilă victimei. Alin. (3) al acestui articol de asemenea prevede că suma acordată în cazuri comparabile ar trebui să fie comparabilă. Art. 2037 alin. (3) Cod Civil reglementează în termeni generali modul de cuantificare a prejudiciului moral. [Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6](#) prevede că despăgubirea acordată pentru prejudiciul moral nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de CtEDO în cazuri similare. Reprezintă cazuri similare acelea în care a fost comisă o abatere similară, iar hotărârea este pronunțată împotriva Republicii Moldova sau a unei țări cu o dezvoltare economică comparabilă cu cea a Republicii Moldova (încheierea nr. [1ra-754/2024](#), § 45). Din art. 2037 Cod civil rezultă implicit obligația judecătorului de a justifica mărimea despăgubirii oferite cu titlu de prejudiciu moral. Atunci când oferă despăgubiri care diferă considerabil de sumele acordate în mod obișnuit pentru delictе similare, judecătorul are obligația să motiveze mai detaliat decizia sa prin prisma criteriilor menționate de art. 2037 Cod civil (încheierea nr. [1ra-569/23](#), § 28-29).

40. În rezultatul accidentului, Ala Codreanu a suportat leziuni corporale medii (a se vedea para.10). Instanța de apel a acordat părții vătămate o despăgubire pentru prejudiciul moral de 50.000 de lei. Îi revine părții care pretinde prejudiciul moral obligația de a justifica întinderea concretă a acestuia (decizia nr. [1ra-1117/2023](#), § 36). Recurentul nu a invocat exemple de cauze care să confirme că suma adjudecată ar fi vădit disproporționată cu despăgubirile acordate în situații similare de Curtea Supremă de Justiție. Curtea Supremă a considerat rezonabilă acordarea unei despăgubiri pentru dauna morală de 30.000 - 80.000 de lei pentru leziuni corporale medii produse într-un accident rutier (vezi hotărârile nr. [1ra-1564/2023](#), § 41; [1ra-85/2023](#), § 27; [1ra-833/2023](#), § 27). Suma acordată părții vătămate cu titlu de prejudiciu moral nu este excesiv de mică în raport cu sumele acordate în mod obișnuit de Curtea Supremă. De asemenea, recurentul nu a invocat circumstanțe excepționale, precum durată neobișnuit de lungă a recuperării și durerile ieșite din comun suferite în această perioadă. Prin urmare, în această parte, recursul este vădit neîntemeiat.

41. Recurentul contestă și neacordarea prejudiciului biologic. Art. 19 alin. (3) Cod civil definește prejudiciul biologic ca pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman, iar art. 2033 alin. (1) Cod civil prevede că, în caz de vătămare a integrității corporale sau a sănătății, se plătește o despăgubire separată pentru însăși vătămarea, pe lângă prejudiciul patrimonial și moral. În decizia nr. [1ra-296/2024](#), § 62, Curtea a reținut că leziunile ușoare, care au cauzat doar o dereglare de scurtă durată a sănătății, nu echivalau cu pierderea ori diminuarea unei capacități a corpului, iar acordarea prejudiciului biologic nu era justificată. În schimb, în decizia nr. [1ra-1112/2022](#), prejudiciul biologic a fost considerat

dovedit acolo unde expertiza medico-legală atesta diminuarea capacității vitale de a merge și de a vorbi. Din cele de mai sus rezultă că simpla calificare medico-legală a leziunilor drept medii nu este, prin ea însăși, suficientă pentru acordarea prejudiciului biologic. Este necesară confirmarea pierderii ori diminuării permanentă sau de lungă durată a unei capacități biologice. Recurentul nu a dovedit că accidentul a avut asemenea consecințe. Prin urmare, și în această parte, recursul este vădit neîntemeiat.

42. Instanța de apel a constatat că înscrisurile privind venitul salarial al părții vătămate nu sunt suficiente pentru încasarea venitului ratat. Venitul ratat reprezintă beneficiul neobținut, iar pentru admiterea unei asemenea pretenții partea care îl pretinde trebuie să dovedească existența unui prejudiciu efectiv, precum și legătura cauzală dintre fapta ilicită și prejudiciu. Instanța de apel a menționat că victima a beneficiat de indemnizația de concediu medical prevăzută de legislația muncii. Recursul nu menționează că această indemnizație nu a fost plătită, sau că indemnizația primită este mai mică decât venitul pe care victima l-ar fi obținut dacă accidentul nu ar fi avut loc. Cu toate acestea, recurenții insistă pe încasarea salariului neprimit de victimă. Completul este de acord cu instanța de apel că victima nu poate pretinde o despăgubire pentru venitul ratat mai mare decât venitul care l-ar fi obținut dacă accidentul nu ar fi avut loc. În asemenea circumstanțe, și în această parte recursul este vădit neîntemeiat.

b. Recursul apărării

43. Recursul se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Argumentele recursului se limitează la deficiențele de motivare a soluției adoptate privind acțiunile civile. După cum a fost menționat în para. 36, asemenea argumente urmau a fi examinate prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Instanța de recurs a dat o interpretare a acestui temei în para. 37.

44. Recurentul își exprimă dezacordul cu soluționarea acțiunilor civile. El susține că instanța a încasat prejudiciul material fără a ține cont de existența unei polițe RCA valabile. Pentru a încasa despăgubirea de la partea civilmente responsabilă, ultima trebuie atrasă în procesul penal. În caz contrar, instanța este în imposibilitate de a încasa despăgubirea din contul acesteia, indiferent de existența unei polițe valabile (decizia [1ra-479/2024](#), pag. 33). Asiguratorul nu a fost atras în acest proces ca parte civilmente responsabilă. În orice caz, inculpatul poate solicita despăgubirile plătite de la asigurător în condițiile art. 29 alin. (6) din Legea nr. 106/2022.

45. Apărarea consideră că încasarea sumei de 6.000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică este nefondată, deoarece nu a fost prezentată confirmarea plății acesteia. Materialele cauzei conțin contractul de asistență juridică nr. 2 (vol.I, f.d. 165), încheiat între avocat și partea vătămată, prin care a partea vătămată s-a angajat să plătească suma de 6.000 de lei. Este incontestabil

că avocatul a prestat servicii părții vătămate pentru acest onorariu, reprezentând timp de câțiva ani partea vătămată în prima instanță, de două ori în instanța de apel și o dată în recurs până la încasarea celor 6.000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. Instanța de asemenea ține cont de vulnerabilitatea părții vătămate determinată de leziunile cauzate prin infracțiune, durata lungă a recuperării și de mărimea sumei pretinse pentru asistența juridică. Din aceste motive, recursul nu poate fi admis în această parte.

46. Recurentului invocă încasarea nejustificată a prejudiciului material. Din actele dosarului rezultă că instanța de fond a dispus încasarea sumelor de 11.526,03 de lei în beneficiul lui Ala Codreanu și de 1.704,93 de lei în beneficiul lui Tatiana Rotari în temeiul bonurilor de plată anexate la materialele cauzei, care atestă cheltuielile suportate pentru medicamente, tratament și pentru deplasările ocazionate. Recurentul susține că nu sunt anexate prescripțiile medicale care să confirme necesitatea administrării medicamentelor sau a tratamentului. Solicitarea prescripției medicale pentru încasarea în folosul victimei unei infracțiuni a cheltuielilor pentru medicamente și tratament ar reprezenta o sarcină excesivă. Este suficientă existența *prima facie* a unei legături dintre vătămarea cauzată și tratamentul primit. Din recurs nu rezultă care anume cheltuieli nu sunt în legătură directă cu leziunile cauzate în accident. În asemenea circumstanțe, și în această parte recursul este inadmisibil.

47. Cu referire la criticile privind cuantumul prejudiciului moral acordat de instanța de apel, instanța de recurs a menționat deja în para. 39-40 că acesta este conform jurisprudenței Curții Supreme de Justiție. Prin urmare, și în această parte recursul este vădit neîntemeiat.

c. Recursul procurorului

48. Recursul procurorului se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Recurentul nu contestă vinovăția, însă nu este de acord încetarea procesului penal din motivul intervenirii prescripției. Argumentele procurorul invocă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. El a invocat comiterea unei erori de drept prin aplicarea greșită a termenului de prescripție de doi ani, susținând că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod Penal este una „mai puțin gravă”, care, conform art. 16 Cod penal, și este supusă unui termen de prescripție de cinci ani. Având în vedere motivele invocate în recurs și motivarea deciziei instanței de apel, recursul va fi examinat prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

49. Completul este de acord cu argumentele procurorului referitoare la determinarea greșită a termenului de prescripție. La ziua comiterii, fapta prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal era sancționată cu închisoarea de până la trei ani, adică făcea parte din infracțiunile mai puțin grave. Conform art. 60 alin.

(1) lit. b) Cod penal, termenul de prescripție pentru acestea este de cinci ani. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată. Fapta a fost comisă la 12 martie 2020 iar termenul de prescripție de cinci ani s-a împlinit la 12 martie 2025. Termenul de prescripție de cinci ani nu era expirat la ziua pronunțării deciziei instanței de apel.

50. La ziua de astăzi, termenul de tragere la răspundere penală a expirat. Chiar dacă ar admite recursul procurorului în latura penală, noua hotărâre adoptată nu ar avea vreun efect practic. Instanța de apel a subscris concluziei din sentință cu privire la existența faptei și vinovăția inculpatului. Încetarea procesului penal pe motiv de expirarea termenului de prescripție constituie o soluție de nereabilitare. Deși a fost admisă o eroare judiciară, aceasta nu este suficientă pentru casarea deciziei. Indiferent de hotărârea adoptată, inculpatul oricum ar fi fost liberat de pedeapsa penală ca urmare a expirării termenului de prescripție. În asemenea circumstanțe, recursul este inadmisibil, deoarece, chiar dacă ar fi admis, nu ar produce efecte practice, iar problema juridică invocată în recurs nu mai este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței (*mutatis mutandis* încheierea nr. [1ra-64/2024](#), § 73).

51. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. art. 432 alin. (2) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile procurorului Radu Săli, a avocatului Oleg Gorobica și a avocatului Marina Frecăuțan împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Alexandru Negru

Digitally signed by Gribincea Vladislav
Date: 2026.05.22 12:07:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Leonida Chirtoacă